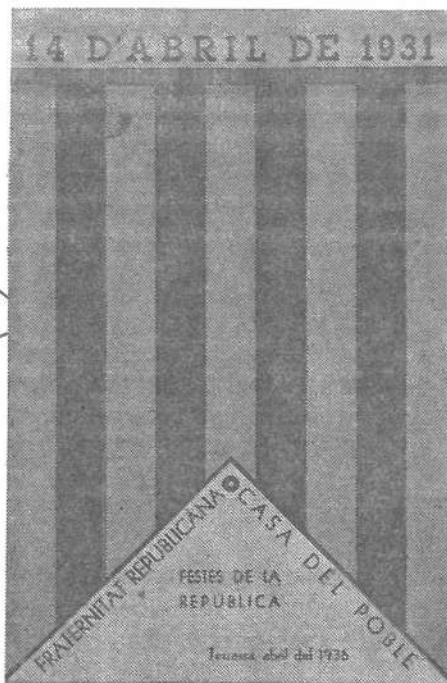

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (3)

FITXES (3) "LA FRATERNITAT REPUBLICANA"

Encetem avui la temàtica de la moneda emesa per entitats privades coneguda generalment com fitxes o cooperatives. Nosaltres preferim d'anomenar-les només fitxes per estalviar confusions, ja que moltes de les entitats que les encunyaren no poden pas incloure's, com en el cas d'avui, en el concepte global de cooperatives.

La causa que entitats diverses encunyessin moneda pròpia és variada. En alguns casos eren fitxes de joc, en d'altres, moneda interior per a compres. En d'altres casos no tenien cap valor, i eren usades com a unitat de compte com a tarja d'identificació o propaganda. En aquest darrer cas s'anomenen jetons. Avui parlarem de les fitxes de la Fraternitat Republicana. Abans, però aprofitarem l'oportunitat per fer un repàs a la història d'aquesta entitat.

A les eleccions al Congrés de Madrid del 26 d'abril de 1903 es va presentar en el nostre districte, després de bastants anys d'absència una candidatura republicana encapçalada per Roca i Roca. Malgrat que en el recompte global del districte el seu contrincant Alfons Sala, va obtenir la victòria, Roca va guanyar a Terrassa, Sant Pere de Terrassa i Rubí. El bon resultat va engrescar els republicans terrassencs. En un

multitudinari berenar de celebració a Can Perellada el 10 de maig següent, els republicans decidiren de fundar una gran entitat política que aplegués tots els que compartien els ideals republicans. Aquesta entitat, que tindria durant més d'un terç de segle un gran protagonisme en la vida social i política de la ciutat, fou fundada el 25 d'agost amb el nom de FRATERNITAT REPUBLICANA.

Els primers presidents honoraris foren Salmeron i Lerroux i el primer president efectiu, Palet i Barba.

La Fraternitat Republicana va rebre el 29 de novembre següent l'edifici i els jardins del carrer Cremat de la "Casa del Pueblo de Tarrasa, S.A." que els havia adquirit amb aquesta finalitat. Aquesta Societat fundada el 12 d'octubre anterior tenia com a Director-Gerent Roca i Roca. Roca va aportar els seus estalvis i la seva tasca personal per a deixar unes bases sòlides a la societat.

La Fraternitat Republicana que va perviure fins l'entrada a la ciutat de l'exèrcit franquista el 1939, va desenvolupar, amb els corresponents alts i baixos importants iniciatives. Inicialment va crear una escola d'instrucció primària per a analfabets, va fundar un "Grup Choral", un Grup Escursionista amb butlletí propi, una secció artística i un grup esperantista. Va posseir una Secció Mutual i una notable biblioteca. Va publicar diversos periòdics, el darrer dels quals "L'Acció" és encara recordat per la gent de més edat. En els seus locals se celebraren festes, balls i concerts.

Les fitxes que féu encunyar la F.R. són dues, amb valors de 10 cts (1) i 1 Pta. (2). Són de llautó i níquel respectivament. Tenen un diàmetre de 25 mil·límetres, i són considerades rares pel col·leccionisme, en especial la de 10 cèntims. En els reversos, no coincidents, figuren els valors respectius i en els anversos la llegenda exterior FRATERNIDAD REPUBLICANA i TARRASA. A l'interior un símbol fermat per barret frigi, triangle i plomada, envoltats d'un ram de llorer i palma.

Encara que antics socis de la F.R. a qui hem consultat desconeixien l'existència d'aquestes fitxes i no han pogut corroborar la nostra tesi, sembla que foren fitxes de joc i que foren encunyades no més enllà de la dècada dels 20.

Referències: Antoni Lopez i Lluch. "Les monedes de les cooperatives catalanes 1850-1950". Volum I Núm. 154 i 155.

Proper butlletí de Col·leccionisme (4) Postals (2) "Societat d'Urbanització Econòmica LES FONTS"